

**Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка**

СХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри від 19 червня 2026 року № 4

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Хмельницького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти

імені Анатолія Назаренка

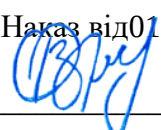
(Протокол засідання вченої ради

ХОППО ім. А. Назаренка від 30 червня 2026 року № 2)

Ректор Хмельницького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка

Наказ від 01 липня 2026 № 214/но

 В.ОЧЕРЕТЯНКО

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації вчителів мовно-літературної освітньої галузі
(вчителі англійської мови)**

**«ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ
ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ: КОМПЕТЕНТІСНИЙ, КОМУНІКАТИВНО-
ДІЯЛЬНІСНИЙ ТА МІЖКУЛЬТУРНИЙ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ НУШ»**

**Хмельницький
2026**

Розробник(и): Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка

Пулатова Людмила Йосипівна, завідувач кафедри теорії та методик суспільно-гуманітарних дисциплін Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка, кандидат філологічних наук

Мороз Тетяна Віталіївна, методист науково-методичного центру професійного розвитку педагогічних та керівних працівників установ і закладів дошкільної та загальної середньої освіти Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка

Напрямок підвищення кваліфікації: Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів відповідної освітньої галузі

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (тема 4.1. Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів відповідної освітньої галузі, Наказ МОН від 12.10.2022 № 904)

https://rada.info/upload/users_files/44950214/201728af13d92460d8ed85c99c33c4c2.pdf

Термін дії програми: з 01.01.2027 до 31.12.2027 року

Рецензенти:

Бриндікова Олеся Михайлівна, доцент кафедри теорії та методик суспільно-гуманітарних дисциплін Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка, кандидат філологічних наук, доцент.

Сметанюк Марина Іллівна, вчитель англійської мови Дунаєвецького ліцею №4 Дунаєвецької міської ради Хмельницької області, старший вчитель

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми

Сучасний етап розвитку української освіти характеризується впровадженням Державного стандарту базової середньої освіти, реалізацією концепції Нової української школи та орієнтацією на формування ключових компетентностей учнів, необхідних для успішної самореалізації в багатомовному й полікультурному світі. У цих умовах особливої актуальності набуває вдосконалення професійної компетентності вчителів англійської мови щодо організації компетентісно орієнтованого освітнього процесу, спрямованого на формування комунікативної, міжкультурної та громадянської компетентностей учнів.

Викладання англійської мови в закладах загальної середньої освіти сьогодні виходить за межі засвоєння мовних знань і набуває важливого значення як засіб міжкультурного діалогу, розвитку європейської ідентичності, соціальної взаємодії та формування навичок ефективної комунікації. Зростає потреба в застосуванні сучасних методик навчання, цифрових технологій, автентичних ресурсів, діяльнісних та інтерактивних підходів, які забезпечують активну участь учнів в освітньому процесі та сприяють досягненню очікуваних результатів навчання.

Актуальність програми зумовлена необхідністю підтримки професійного розвитку вчителів англійської мови, удосконалення їхньої предметно-методичної, інформаційно-цифрової, оцінювально-аналітичної та інноваційної компетентностей відповідно до вимог Професійного стандарту вчителя закладу загальної середньої освіти. Програма орієнтована на ознайомлення педагогів із сучасними тенденціями мовної освіти, розвиток умінь проєктувати компетентісно орієнтоване навчання, використовувати ефективні стратегії формування іншомовної комунікативної компетентності та створювати безпечне, інклюзивне й мотивувальне освітнє середовище.

Цільова група: вчителі англійської мови загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класів, які забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти, вчителі англійської мови 10-11 класів

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 тиждень)

Особливості реалізації програми:

Програма реалізується на засадах компетентісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого та аксіологічного підходів.

Особливістю програми є поєднання теоретичної підготовки з практико-орієнтованою діяльністю учасників через аналіз модельних навчальних програм, розроблення сучасних навчальних матеріалів, використання цифрових інструментів, створення власних методичних продуктів та професійну рефлексію.

Навчання передбачає використання інтерактивних методів, кейсів, майстер-класів, педагогічних практикумів, групової роботи та обміну професійним досвідом.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очна, дистанційна, на базі замовника.

Мета підвищення кваліфікації:

Розвиток і вдосконалення професійних компетентностей учителів англійської мови щодо організації та здійснення компетентнісно орієнтованого освітнього процесу відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти, концепції Нової української школи та Професійного стандарту вчителя шляхом опанування сучасних підходів до навчання англійської мови, розвитку комунікативної та міжкультурної компетентностей учнів, використання цифрових технологій, інноваційних методик навчання й формувального оцінювання.

Завдання підвищення кваліфікації:

- поглибити знання педагогів щодо реалізації Державного стандарту базової середньої освіти та модельних навчальних програм з англійської мови;
- ознайомити педагогів із сучасними тенденціями розвитку мовної освіти та актуальними підходами до навчання англійської мови в умовах НУШ;
- поглибити знання щодо реалізації компетентнісного, комунікативно-діяльнісного та особистісно орієнтованого підходів у навчанні англійської мови;
- удосконалити вміння проектувати компетентнісно орієнтовані уроки англійської мови на основі очікуваних результатів навчання;
- розвинути здатність використовувати сучасні методики формування навичок аудіювання, говоріння, читання та письма англійською мовою;
- сформувати практичні навички застосування цифрових технологій, електронних освітніх ресурсів та інструментів штучного інтелекту в навчанні англійської мови;
- удосконалити вміння здійснювати формувальне оцінювання та використовувати його результати для підтримки освітнього поступу учнів;
- розширити знання щодо розвитку міжкультурної компетентності та використання країнознавчого компоненту в освітньому процесі;
- розвинути здатність інтегрувати зміст англійської мови з іншими освітніми галузями та реалізовувати міжпредметні зв'язки;
- удосконалити навички створення безпечного, інклюзивного та психологічно комфортного освітнього середовища;
- сприяти розвитку готовності до професійного самовдосконалення, інноваційної діяльності та навчання впродовж життя.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- А1. мовно-комунікативна компетентність;
- А2. предметно-методична компетентність;
- А3. інформаційно-цифрова компетентність;
- Б1. психологічна компетентність;
- Б2. емоційно-етична компетентність;
- Б3. компетентність педагогічного партнерства;
- В1. інклюзивна компетентність;
- В2. здоров'язбережувальна компетентність
- Г1. прогностична компетентність;
- Г2. організаційна компетентність;
- Г3. оцінювальна-аналітична компетентність;
- Д1. компетентність навчання впродовж життя.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

Знання й розуміння

Учасник програми:

- розуміє алгоритм побудови індивідуальної освітньої траєкторії та нормативні вимоги до накопичувальної системи годин;
- розуміє сучасні тенденції розвитку іншомовної освіти в контексті Нової української школи та європейських освітніх практик;
- знає особливості реалізації компетентнісного та комунікативно-діяльнісного підходів у навчанні англійської мови;
- розуміє сучасні підходи до формування іншомовної комунікативної компетентності учнів;
- знає ефективні стратегії розвитку навичок аудіювання, говоріння, читання та письма англійською мовою;
- розуміє принципи проєктування компетентнісно орієнтованого уроку англійської мови на основі очікуваних результатів навчання;
- розуміє роль міжкультурної комунікації та соціокультурного компоненту у вивченні англійської мови;
- знає теоретичні засади чотирьох основних моделей планування уроку: PPP, TBL, ESA та TTT;
- має знання ключових етапів кожної моделі та їхньої методичної логіки розуміння відмінностей між підходами та критеріїв їхнього вибору залежно від навчальних цілей і контексту;
- знає сучасні підходи до створення безпечного, мотивувального та інклюзивного освітнього середовища на уроках англійської мови.
- знає можливості цифрових ресурсів та інструментів штучного інтелекту для навчання;
- розуміє природу професійного стресу вчителя, його прояв та чинники, які його провокують, а також шляхи профілактики

Уміння

Учасник програми вміє:

- критично оцінювати власний рівень володіння професійними компетентностями згідно з Професійним стандартом;
- самостійно обирати актуальні напрями підвищення кваліфікації, що усувають професійні дефіцити;
- стратегічно планувати професійний розвиток та гнучко коригувати власну траєкторію навчання впродовж життя.
- проектувати компетентнісно орієнтовані уроки англійської мови відповідно до вимог НУШ;
- добирати зміст, форми, методи та засоби навчання з урахуванням вікових особливостей і потреб учнів;
- створювати навчальні ситуації для розвитку іншомовної комунікативної компетентності;
- розробляти завдання для формування навичок аудіювання, читання, говоріння та письма англійською мовою;
- використовувати автентичні тексти, медіаматеріали та цифрові ресурси для організації освітнього процесу;
- застосовувати методи активного навчання, проєктної діяльності та співпраці учнів;
- розробляти інструменти формувального оцінювання та надавати якісний зворотний зв'язок;
- організовувати міжпредметні та міжкультурні освітні проєкти;
- адаптувати навчальні матеріали відповідно до освітніх потреб, можливостей та навчального досвіду учнів;
- використовувати цифрові освітні ресурси та інструменти ІІІ;
- аналізувати освітнє середовище щодо його безпечності, інклюзивності, доступності, ідентифікувати ризики булінгу, соціальної ізоляції, психоемоційного перевантаження;
- адаптувати навчальні матеріали для учнів з особливими освітніми потребами;
- напрацьовувати довгострокові внутрішні ресурси як запоруку конструктивного подолання професійного стресу педагога та посилення його резильєнтності.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- власного професійного розвитку педагога в умовах змін системи освіти та законодавчого забезпечення; визначення відповідності власних професійних компетентностей чинним вимогам;
- партнерської взаємодії та співпраці з суб'єктами освітнього процесу;
- створення кейсів з навчальних предметів з метою підвищення якості викладання та навчання;
- особистісної орієнтації на підвищення рівня власної дидактичної компетентності;
- відкритості до самоаналізу, самооцінювання та професійної рефлексії.

- усвідомлення цінності багатомовності та міжкультурного діалогу як важливих складників сучасної європейської освіти;
- прагнення створювати мотивувальне, безпечне та підтримувальне освітнє середовище;
- повага до культурного різноманіття, мовної та національної ідентичності учнів;
- готовність розвивати в учнів навички відповідальної комунікації та конструктивної взаємодії;
- інклюзії та рівних можливостей прийняття різноманітності як норми, забезпечення доступності освіти для всіх без винятку;
- до перетворення стресостійкості на власну суперсилу (резилієнтність)

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Формувальне оцінювання:

- участь у вебінарах;
- виконання практичних завдань;
- взаємооцінювання;
- рефлексія.

Підсумкове оцінювання:

Узагальнена кількість балів за видами робіт (100 балів):

- участь в конференції – 20 балів;
- результати педагогічної практики – 40 балів;
- підсумкова залікова робота – 20 балів;
- рефлексія – 20 балів.

Критерії:

При оцінюванні враховується методична доцільність, компетентнісна спрямованість, інноваційність, практична реалізованість

Прохідний бал – 60

Документ про підвищення кваліфікації: свідоцтво

Вартість: безоплатно відповідно до регіонального замовлення слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних, керівних працівників і працівників науково-методичних об'єднань Хмельницької області на 2027 рік

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено інтерактивні лекційні заняття у форматі вебінарів (синхронні заняття) та практичні заняття (асинхронні), що спрямовані на формування здатності педагогів проектувати освітній процес як цілісну систему діяльностей учня на засадах компетентнісного, діяльнісного

та інтерпретаційного підходів.

Особливістю синхронних занять є поєднання стислого теоретичного блоку з активною роботою учасників у форматі дизайн-сесій, кейс-аналізу, обговорення педагогічних практик та моделювання фрагментів уроків мовно-літературної галузі. Значна увага приділяється осмисленню сучасного уроку, що інтегрує зміст, діяльність, оцінювання та освітнє середовище.

Практичні (асинхронні) заняття орієнтовані на створення власних методичних продуктів: компетентнісно орієнтованих завдань, сценаріїв уроків, елементів навчальних проєктів, а також на формування комунікативних умінь, читацької грамотності та застосування цифрових освітніх ресурсів.

Підсумкові результати навчання досягаються через виконання комплексної залікової роботи, участі у конференції, розроблення навчальних матеріалів і їх рефлексивний аналіз.

Зміст програми структуровано за трьома модулями, які логічно відображають перехід від теоретичного осмислення підходів до навчання – до проєктування діяльності учнів і створення власних педагогічних практик.

Зміст програми складається з 3 модулів та 8 взаємопов'язаних тем та педагогічної практики. На етапі завершення навчання слухачі виконують комплексну залікову роботу.

Навчально-тематичний план

		30 годин	Лекції	Практичні заняття	Контрольні заходи
1	Модуль 1. Підтримка благополуччя учасників освітнього процесу та робота в інклюзивному середовищі (напрямок Психологічна підтримка учасників освітнього процесу. Особливості роботи з дітьми з ООП)	6	2	4	
1.1	Тема 1.1 Профілактика та подолання професійного стресу педагога. Посилення резилієнтності вчителів (напрямок Психологічна підтримка учасників освітнього процесу)	3	1	2	
1.2	Тема 1.2 Проєктування безпечного, інклюзивного освітнього середовища: практичні інструменти для педагога (напрямок Інклюзивна освіта: особливості роботи з дітьми з ООП)	3	1	2	
2	Модуль 2. Ціннісно-сміслові основи професійної діяльності педагога (напрямок Професійна ідентичність вчителя)	4	2	2	
2.1	Тема 2.1 Професійний бренд сучасного педагога: від професійної ідентичності до професійного впливу	2	1	1	

	(напрям Професійна ідентичність вчителя)				
2.2	Тема 2.2 Нормативно-правові акти України щодо оцінювання рівня професійного розвитку педагогічних працівників. Професійний стандарт – документ, який містить вимоги до кваліфікації педагогічних працівників та їх компетентностей (напрям Професійна ідентичність вчителя)	2	1	1	
3	Модуль 3. Розвиток компетентностей фахового спрямування. Предметно-методичний блок (напрям Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі)	15	3	12	
3.1	Тема 3.1 Цифрові інструменти та рішення в професійній діяльності вчителя (напрям Цифрові технології педагогічної діяльності)	2		2	
3.2	Тема 3.2 Автентичний цифровий контент у навчанні англійської мови: розвиток комунікативної та міжкультурної компетентностей учнів (напрям Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі)	3	1	2	
3.3	Тема 3.3 Сучасні моделі організації уроку англійської мови: від методичної концепції до ефективної педагогічної практики (напрям Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі)	3	1	2	
3.4	Тема 3.4 Англійська мова як простір міжкультурного діалогу: формування культурної обізнаності та глобальних компетентностей учнів (напрям Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі)	3	1	2	
3.5	Педагогічна практика. Розроблення та презентація компетентнісно орієнтованого освітнього продукту (напрям Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі)	4		4	
4	Підсумкові заходи	5	1	2	2
4.1	Формування індивідуальної траєкторії професійного розвитку педагогічного працівника (забезпечує НМЦ організації та підвищення кваліфікації)	1	1		
4.2	Контроль знань (тестування, підсумкова робота тощо)	2			2
4.3	Підсумкова сесія (конференція) з обміну досвідом	2		2	
Усього		30	8	20	2

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. ПІДТРИМКА БЛАГОПОЛУЧЧЯ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА РОБОТА В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

(напрями Психологічна підтримка учасників освітнього процесу.
Особливості роботи з дітьми з ООП)

Тема 1.1. Профілактика та подолання професійного стресу педагога. Посилення резилієнтності вчителів

Феномен стресу в сфері комунікативної діяльності людини. Природа професійного стресу в роботі вчителя. Чинники професійного стресу педагога. Ідентифікування станів як індикаторів професійного вигорання педагога та напрацювання шляхів їх подолання як запорука профілактики професійного стресу вчителя.

Інструменти для зниження щоденного стресу та стратегії побудови довгострокової адаптивності (резилієнтності) до викликів. Механізми відновлення після пережитих криз. Посилення ресурсності педагога як чинник підвищення рівня його стресостійкості.

Тема 1.2. Проєктування безпечного, інклюзивного освітнього середовища: практичні інструменти для педагога

Поняття безпечного та інклюзивного освітнього середовища. Нормативно-правові засади забезпечення безпеки та інклюзії в закладах освіти. Принципи універсального дизайну та розумного пристосування в освітньому процесі. Виявлення та усунення фізичних, інформаційних, соціальних і психологічних бар'єрів. Практичні інструменти створення комфортного освітнього простору, підтримки позитивного мікроклімату та запобігання дискримінації. Аналіз освітнього середовища закладу освіти та розроблення рекомендацій щодо підвищення його безпечності й інклюзивності. Проєктування безпечного, інклюзивного освітнього середовища.

МОДУЛЬ 2. ЦІНІСНО-СМИСЛОВІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА

(напрямок Професійна ідентичність вчителя)

Тема 2.1. Професійний бренд сучасного педагога: від професійної ідентичності до професійного впливу

Оосмислення професійного бренду педагога як складової його професійної ідентичності, репутації та професійного впливу в освітньому середовищі. Розглядаються сучасні підходи до розуміння особистого та професійного бренду в контексті освіти, лідерства та розвитку людського потенціалу. Аналізується взаємозв'язок між професійними цінностями, компетентностями, педагогічною місією та формуванням унікального професійного образу педагога. Розкривається роль автентичності, професійної

етики та ціннісної узгодженості у побудові довіри до педагога. Особлива увага приділяється розвитку педагогічної агентності через усвідомлення власного професійного впливу та здатності генерувати освітні зміни.

Тема 2.2. Нормативно-правові акти України щодо оцінювання рівня професійного розвитку педагогічних працівників. Професійний стандарт – документ, який містить вимоги до кваліфікації педагогічних працівників та їх компетентностей

Ознайомлення слухачів із законодавчими та нормативно-правовими засадами оцінювання професійного розвитку педагогічних працівників в Україні. Аналізується роль атестації та сертифікації як інструментів оцінювання професійної діяльності педагогічних працівників відповідно до чинного законодавства.

У межах теми розкривається сутність професійного стандарту як основи для визначення професійних компетентностей і кваліфікацій педагогічних працівників. Окремий акцент робиться на формуванні готовності педагогів здійснювати самоаналіз професійної діяльності відповідно до вимог професійного стандарту та сучасних освітніх викликів. Опрацювання теми сприятиме усвідомленню педагогічними працівниками нормативних орієнтирів професійного зростання, підвищенню відповідальності за власний професійний розвиток і ефективному плануванню освітньої кар'єри.

МОДУЛЬ 3. РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХОВОГО СПРЯМУВАННЯ. ПРЕДМЕТНО-МЕТОДИЧНИЙ БЛОК

(напряом Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі)

Тема 3.1. Цифрові інструменти та рішення в професійній діяльності вчителя

Добір цифрових освітніх ресурсів з урахуванням мети навчання, вікових особливостей та освітніх потреб здобувачів освіти. Використання цифрових платформ як конструктора навчального контенту. Адаптація створених матеріалів до освітніх потреб учнів. Принципи академічної доброчесності у використанні цифрових матеріалів.

Тема 3.2. Автентичний цифровий контент у навчанні англійської мови: розвиток комунікативної та міжкультурної компетентностей учнів

Тема присвячена використанню автентичного цифрового контенту як ефективного засобу формування іншомовної комунікативної та міжкультурної компетентностей учнів базової та старшої школи. Розглядаються сучасні тенденції іншомовної освіти, що передбачають наближення навчання до реальних ситуацій спілкування та створення умов для практичного використання англійської мови в різноманітних життєвих контекстах. Учасники ознайомлюються з дидактичним потенціалом автентичних ресурсів цифрової епохи та особливостями їх інтеграції в освітній процес відповідно до

вимог Нової української школи. Особлива увага приділяється використанню відеоматеріалів, подкастів, інтерв'ю, новинних ресурсів, освітніх платформ, вебсайтів, блогів, влогів, соціальних мереж, онлайн-курсів, форумів та інших джерел автентичного мовного контенту. Аналізуються критерії добору цифрових ресурсів з урахуванням вікових особливостей учнів, рівня володіння мовою, освітніх цілей та безпеки цифрового середовища. Розглядаються методичні підходи до організації роботи з автентичними текстами різних форматів для розвитку навичок аудіювання, читання, говоріння, письма та медіаграмотності.

Тема 3.3. Сучасні моделі організації уроку англійської мови: від методичної концепції до ефективної педагогічної практики

Тема присвячена сучасним моделям проєктування та організації уроку англійської мови в контексті компетентнісного, комунікативно-діяльнісного та особистісно орієнтованого навчання. Розглядаються методичні засади вибору структури уроку залежно від навчальних цілей, очікуваних результатів навчання, вікових особливостей учнів та рівня сформованості їхньої іншомовної комунікативної компетентності. Учасники аналізують можливості використання найбільш поширених міжнародних моделей організації уроку англійської мови та їх адаптації до умов Нової української школи. Особлива увага приділяється моделі **PPP (Presentation – Practice – Production)** як ефективному інструменту введення та закріплення нових мовних одиниць. Розглядаються особливості організації етапів презентації, контрольованої практики та продуктивного використання мовного матеріалу, а також можливості модернізації цієї моделі відповідно до сучасних підходів до навчання мов. У межах теми аналізується **Task-Based Learning (TBL)** як модель навчання, орієнтована на виконання комунікативних завдань, максимально наближених до реальних життєвих ситуацій. Висвітлюються принципи створення автентичних мовленнєвих завдань, організація етапів pre-task, task cycle та language focus, а також роль учителя як фасилітатора навчального процесу. Розглядаються можливості розвитку критичного мислення, співпраці та автономності учнів через використання завданнєвого підходу. Окремий блок присвячено моделі **ESA (Engage – Study – Activate)**, яка забезпечує гнучке поєднання емоційного залучення учнів, цілеспрямованого вивчення мовного матеріалу та його творчого застосування в різних комунікативних ситуаціях. Аналізуються способи підвищення мотивації учнів, використання автентичних матеріалів та організації активної мовленнєвої практики на уроках англійської мови. Розглядається також модель **TTT (Test – Teach – Test)** як інструмент диференційованого навчання та формувального оцінювання. Учасники ознайомлюються з методикою визначення актуального рівня мовної підготовки учнів, виявлення типових труднощів і прогалин у знаннях, планування цільового навчання та оцінювання освітнього поступу.

Тема 3.4. Англійська мова як простір міжкультурного діалогу: формування культурної обізнаності та глобальних компетентностей учнів

Тема присвячена реалізації культурологічного та міжкультурного потенціалу навчання англійської мови в умовах Нової української школи. Розглядаються можливості предмета як засобу розширення світогляду учнів, формування культурної обізнаності, міжкультурної компетентності та готовності до конструктивної взаємодії в багатомовному й полікультурному середовищі. Учасники ознайомлюються з сучасними підходами до інтеграції культурного компонента в освітній процес та способами його реалізації через зміст навчальних матеріалів, комунікативні завдання й проєкту діяльність. Особлива увага приділяється використанню автентичних текстів, відеоматеріалів, художніх творів, медіаресурсів та цифрового контенту для ознайомлення учнів із культурними особливостями англійськомовних країн і сучасними глобальними викликами. Розглядаються методичні підходи до вивчення традицій, звичаїв, соціокультурних норм, історичних подій, мистецтва, літератури та повсякденного життя різних народів через англійську мову. Окремий акцент робиться на формуванні глобальних компетентностей учнів, зокрема здатності орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі, усвідомлювати взаємозалежність світових процесів, аргументовано висловлювати власну позицію та ефективно взаємодіяти з представниками різних культур. Розглядаються можливості інтеграції тем громадянської освіти, сталого розвитку, прав людини та медіаграмотності в навчання англійської мови.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Практикум із проєктування сучасного уроку іноземної мови.
2. Захист авторського освітнього рішення.
3. Створення уроку англійської мови, який мотивує і забезпечує навчальний поступ.
4. Розробка й аналіз фрагментів уроків (мікроплани) за PPP, TBL, ESA та TTT.
5. Створення порівняльної таблиці моделей: переваги, обмеження, контекст застосування.
6. Практична розробка завдань для TBL та діагностичних завдань для TTT.
7. Презентація та взаємооцінювання розроблених планів уроків.
8. Розробка активностей: *“Cultural Backpack”*, *“Beyond the Textbook”*, *“Cultural Detectives”*, *“Windows and Mirrors”*.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Інструктивно-методичні рекомендації щодо запровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти: проєкт / МОНУ. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2024/05/21/Instruktyvno.metodychni.rekomendatsiyi.shc_hodo.SHI.v.ZZSO-22.05.2024.pdf. Дата звернення: 07.03.2026.
2. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти: нааз МОН України від 12.10.2022 № 902. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-programi-pidvishennya-kvalifikatsiyi-vchiteliv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-yaki-vprovadzhuyut-novij-derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>. Дата звернення: 14.05.2026.
3. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності: наказ МОН України від 10.12.2021 № 1340. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://osvita.ua/doc/files/news/852/85210/61b6fc314f312791981409.pdf>. Дата звернення: 12.03.2026.
4. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/646-ilovepdf_merged.pdf. Дата звернення: 12.03.2026.
5. Про авторське право і суміжні права. Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>. Дата звернення: 07.03.2026.
6. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume. Strasbourg : Council of Europe Publishing, 2020. URL: <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages> (дата звернення: 24.06.2026).

Додаткова література

1. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. Методика навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти: навч.-метод. посіб. Київ : Ленвіт, 2023. 648 с.
2. Бондаренко В., Вовк Н. Підготовка вчителя до роботи в класах з інклюзивною освітою // Професіоналізм педагога. 2022. № 17. С. 27–35.
3. Гарапко В. І. Застосування цифрових платформ та онлайн-ресурсів для інтенсифікації навчання іншомовних термінів здобувачів освіти засобами країнознавства // Інноваційна педагогіка. 2024. № 70. С. 97–101.
4. Головатенко Т. Тенденції підготовки вчителів до впровадження травма-інформованого навчання // Освітологія. 2023. № 12. С. 42–54.
5. Кравчук О., Шелепко Г. Організація інклюзивного навчання у системі управління діяльністю в закладі освіти // Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи. 2022. № 1(7). С. 165–171.
6. Морзе, Н. В., Бойко, М. А., Струтинська, О. В., & Смирнова-Трибульська, Є. М. (2024). Якою має бути цифрова компетентність вчителів у

галузі використання штучного інтелекту? Електронне наукове фахове видання “Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету”, (16), 76–91. <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2024.166>. Дата звернення: 12.03.2026.

7. Ніколаєва С. Ю. Сучасні технології навчання іноземних мов у Новій українській школі : навч. посіб. Київ : Ленвіт, 2022. 312 с.

11. Corbett J. An Intercultural Approach to English Language Teaching. 3rd ed. Bristol : Multilingual Matters, 2022. 248 p.

12. OECD. Teaching for the Future: Global Engagement, Sustainability and Digital Learning. Paris : OECD Publishing, 2023. 218 p.

13. UNESCO. Guidance for Generative AI in Education and Research. Paris : UNESCO Publishing, 2023. 64 p. URL: <https://unesdoc.unesco.org> (дата звернення: 24.06.2026).

14. European Centre for Modern Languages. Digital Literacy for Language Teachers. Graz : ECML, 2022. URL: <https://www.ecml.at> (дата звернення: 24.06.2026).

15. Cambridge University Press & Assessment. Cambridge Papers in ELT: Young People, Culture and Global Citizenship. Cambridge : Cambridge University Press & Assessment, 2022. URL: <https://www.cambridge.org/elt/blog> (дата звернення: 24.06.2026).